

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโถตส์ธานี อุดรธานี

พิชามณูษ์ พันธุ์เดิมวงษ์¹ และ ดร.ประสิทธิ์ มะหะหมัด²

¹หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, Superzagirl@hotmail.com

²คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, pmahamad2004@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโถตส์ธานี อุดรธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อเคหะของ ธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโถตส์ธานี อุดรธานี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของธนาคารออมสิน โดยผู้ศึกษาเลือกใช้ข้อมูลสำหรับการศึกษาคือข้อมูลข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบบอนุกรมเวลา (Time Series) รายไตรมาส ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ.2551 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2560 รวม 40 ไตรมาส ประกอบด้วยข้อมูลปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโถตส์ธานี อุดรธานี ข้อมูลอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายย่อยชั้นดี ข้อมูลปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโถตส์ธานี อุดรธานี ข้อมูลอัตราร่างงานของประชากรในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ข้อมูลอัตราเงินเฟ้อ ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ข้อมูลจำนวนสาขาของธนาคารออมสินในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูล จากรายงานประจำเดือนจากระบบงานต่าง ๆ ของธนาคารออมสิน เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลจาก Internet นำมาคัดกรอง และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อคำนวณค่าทางสถิติของตัวแปร ต่าง ๆ เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ด้วยสมการถดถอยเชิงซ้อนหลายตัวแปร (Multiple Regression Analysis) ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโถตส์ธานี อุดรธานี ในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับ สมมติฐานที่วางไว้ คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายย่อยชั้นดี และ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ซึ่งมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ในส่วนปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโถตส์ธานี อุดรธานี และ อัตราเงินเฟ้อ มีความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโถตส์ธานี อุดรธานี ในทิศทาง ตรงกันข้าม อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

คำสำคัญ : ปริมาณสินเชื่อเคหะ, ปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้, อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายย่อยชั้นดี, ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ, อัตราเงินเฟ้อ

ABSTRACT

The objective of this paper was to investigate factors affecting the quantity of housing loan at Government savings bank, Tesco lotus nadeeudonthani branch, the purpose is to study the factors that affect the amount of credit and the results can be used as a guideline for the operation of the Government Savings Bank

In carrying out this investigation, the researcher collected relevant quarterly time series secondary data from the period between the first quarters of 2008 to the fourth quarter of 2017, a total of 40 quarters. The relevant

data comprise of quantity of total housing loan at Government savings bank, Tesco lotus nadeeudonthani branch, minimum retail rate at Government saving bank, the non-performing loan of Government savings bank, Tesco lotus nadeeudonthani branch, gross domestic product and Inflation rate, The data were collected from Government Savings bank annual reports, books, papers, related researchs and Internet analyzed using the Econometric software program by applying The Multiple Regression Analysis

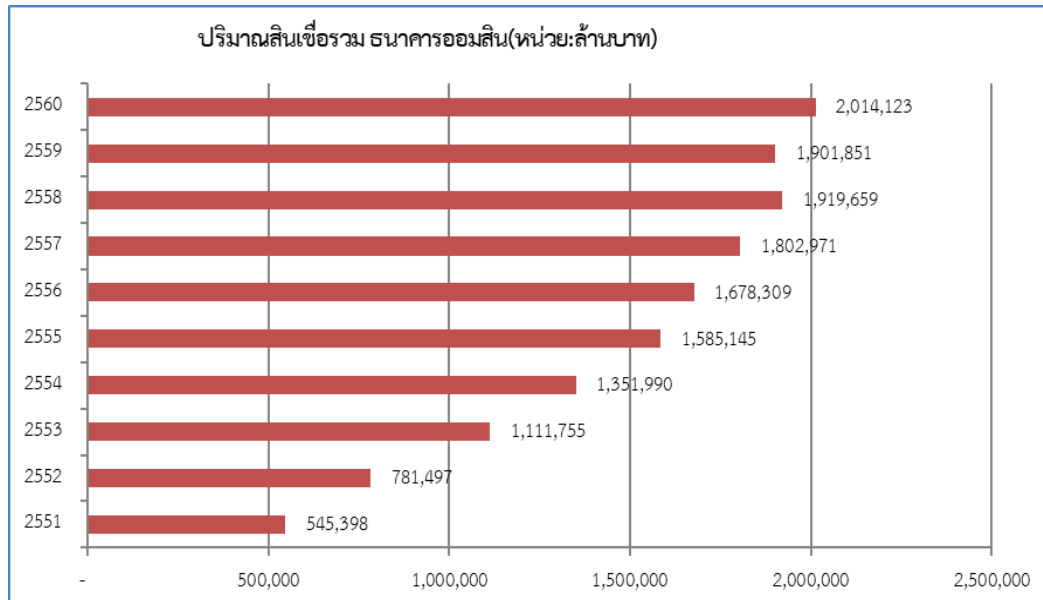
The findings showed that the factor affecting the quantity of total housing loan at Government savings bank, Tesco lotus nadeeudonthani branch which was in accordance with the set hypotheses posited for this inquiry was the minimum retail rate at Government saving bank and gross domestic product at the 95 % confidence level. Whereas, the non-performing loans of the Government Savings Bank, Tesco Lotus NadeeUdonThani Branch and inflation rate showed negative relationship with the amounts of housing loan of the Government Savings Bank, Tesco Lotus NadeeUdonthani Branch at the 95% confidence level in accordance to, the hypothesis set forth.

Keywords: quantity of total housing loan, minimum retail rate, the non-performing loan, gross domestic product and Inflation

1. บทนำ

ธนาคารออมสิน และเปิดดำเนินการในรูปแบบธนาคารตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2490 มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ ที่อยู่ในรูปของสถาบันการเงินที่มีรัฐบาลเป็นประกัน โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อส่งเสริมการออมและสร้างวินัยทางการเงิน สนับสนุนการลงทุน ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก นอกจากนี้ธนาคารออมสินยังเป็นแหล่งเงินทุนสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งการให้บริการทางการเงินที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน ทำให้ธนาคารออมสิน เข้ามามีบทบาทมากขึ้นในการให้บริการด้านสินเชื่อ ซึ่งเป็นการพัฒนาและขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย

ธนาคารออมสินยังคงมุ่งมั่นที่จะดำเนินงาน เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ในการเป็น สถาบันการเงินที่มั่นคง เพื่อการออมและเป็นผู้นำเศรษฐกิจฐานรากและลูกค้ารายย่อย ด้วยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และธรรมาภิบาล รวมทั้งยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน เศรษฐกิจ ให้แก่ภาครัฐบาลผ่านโครงการต่าง ๆ อาทิเช่น โครงการให้สินเชื่อแก่ธุรกิจ SMEs เพื่อช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ โครงการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน มาตรการ ช่วยเหลือลูกค้าสินเชื่อรายย่อยจนถึงระดับ SMEs จากการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพในทุกด้าน ของธนาคาร ส่งผลให้ผลประกอบการของธนาคาร มีการเติบโตได้ดีกว่าที่คาดไว้ ทั้งสินทรัพย์ เงินฝาก สินเชื่อ และกำไรสุทธิ ซึ่งได้สะท้อนถึงความแข็งแกร่งของธนาคารที่ดำเนินงานด้วย กลยุทธ์ที่เหมาะสม ในปี พ.ศ. 2561 ธนาคารออมสิน ตั้งเป้าหมาย สินเชื่อรวมเติบโต 4-6% หรือ 1-1.5 เท่าของจีดีพี จากสิ้นปี พ.ศ. 2560 คิดเป็นมูลค่าสินเชื่อเติบโตที่ 8 หมื่นล้านบาทถึง 1.2 แสนล้านบาท โดยเป็นการให้สินเชื่อครอบคลุมทุกกลุ่มประเภท ได้แก่ สินเชื่อภาครัฐ รัฐวิสาหกิจและสถาบันการเงิน (โครงการเงินกู้ซอฟท์โลน) สินเชื่อธุรกิจ SMEs สินเชื่อเคหะ สินเชื่อกลุ่มเศรษฐกิจฐานราก สินเชื่อเพื่อสังคมและชุมชน (กองทุนหมู่บ้าน) สินเชื่อโครงการบ้านประชารัฐ และธนาคารผู้สูงอายุ เป็นต้น (ธนาคารออมสินรายงานประจำปี, 2561)

แผนภูมิที่ 1.1 แสดงปริมาณสินเชื่อรวม ของธนาคารออมสินย้อนหลัง 10 ปี
ที่มา : ธนาคารออมสิน (2551-2561) รายงานประจำปี สืบค้นจาก www.gsb.or.th

จากเป้าหมายการเติบโตในด้านสินเชื่อ สินเชื่อที่อยู่อาศัยจึงเป็นสินเชื่อที่มีความสำคัญตัวหนึ่ง ทั้งในแง่ของ ผู้บริโภคที่ถือว่าการส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และในแง่ของธนาคารที่ถือเป็น โอกาสในการสร้างผลกำไรให้ เกิดกับธุรกิจ เนื่องด้วยปริมาณสินเชื่อที่มีมูลค่าสูง เป็นสินเชื่อที่มีหลักประกัน ทำให้มีความเสี่ยงต่ำกว่าสินเชื่อ ประเภทบุคคลค้าประกัน และมีแนวโน้มความต้องการสินเชื่อที่มีอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากการเติบโตในด้าน สินเชื่อที่อยู่อาศัยของธนาคารออมสินที่ผ่านมา

ตารางที่ 1.1 แสดงปริมาณสินเชื่อรวม อัตราร้อยละการขยายตัว,ปริมาณสินเชื่อเคหะ และอัตราร้อยละการขยายตัว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551-2560 (หน่วย : ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	ปริมาณสินเชื่อรวม	อัตราร้อยละการขยายตัว	ปริมาณสินเชื่อเคหะ	อัตราร้อยละการขยายตัว
2551	545,398.00	-	115,402.00	-
2552	781,497.00	43.29	128,116.00	11.02
2553	1,111,755.00	42.26	143,490.00	12.00
2554	1,351,990.00	21.61	162,452.00	13.21
2555	1,585,145.00	17.25	206,964.00	27.40
2556	1,678,309.00	5.88	232,709.00	12.44
2557	1,802,971.00	7.43	282,906.00	21.57
2558	1,919,659.00	6.47	306,360.00	8.29
2559	1,901,851.00	(0.93)	326,859.00	6.69
2560	2,014,123.00	5.90	348,439.00	6.60

ที่มา : ธนาคารออมสิน (2551-2561) รายงานประจำปี สืบค้นจาก www.gsb.or.th

ดังนั้นจึงมีการขับเคลื่อนนโยบาย การดำเนินงานของธนาคารออมสิน ผ่าน ธนาคารออมสินสาขาต่าง ๆ ธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลด์สแนดี อุดรธานี จึงมีหน้าที่ดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่ธนาคารได้ตั้งไว้ แต่จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาในปี พ.ศ. 2560 นั้น ธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลด์สแนดี อุดรธานี ยังมีผลการดำเนินงานในด้านสินเชื่อเคหะ ต่ำกว่าเป้าหมาย โดยธนาคารสาขาเทศบาลโกโกลด์สแนดี อุดรธานี มีเป้าหมายการให้สินเชื่อเคหะเพิ่มสุทธิจำนวน 40 ล้านบาท แต่ผลการดำเนินงานสิ้นปี พ.ศ. 2560 มียอดคงเหลือติดลบจากสิ้นปี พ.ศ. 2559 ถึง 364,000 บาท จึงส่งผลให้ผลการดำเนินงานรวมของสาขาอยู่ลำดับที่ 5 จากจำนวนสาขาในเขตอุดรธานี 1 ทั้งหมด 11 สาขา ซึ่งต่ำกว่าในปี พ.ศ. 2559 ที่ธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลด์สแนดี อุดรธานี มีผลการดำเนินงานอยู่ในลำดับที่ 3 ของเขตอุดรธานี 1 (ธนาคารออมสิน,รายงานผลการดำเนินงาน,2560)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีส่วนกำหนดปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลด์สแนดีอุดรธานีเพื่อนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีผลต่อปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลด์สแนดีอุดรธานีนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและเพิ่มปริมาณการให้สินเชื่อเคหะ ของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลด์สแนดีอุดรธานี ให้บรรลุเป้าหมายที่ธนาคารได้วางเอาไว้ และทำให้ธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลด์สแนดีอุดรธานี มีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นในลำดับถัดไป

2. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ยืม (Loanable Funds Theory) ได้มีการพัฒนาแนวความคิด มาจากทฤษฎีของสำนักคลาสสิกโดยนำตัวที่เกี่ยวข้องกับความเป็นจริงของระบบเศรษฐกิจมาใช้ประกอบการวิเคราะห์และได้ความเห็นว่าอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงแล้วไม่ได้จ่ายเพื่อการออมแต่เป็นการจ่ายสำหรับกู้เงินดังนั้นอัตราดอกเบี้ยจึงถูกกำหนดโดยอุปสงค์ต่อเงินกู้(Demand for Loadable Funds) และอุปทานของเงินกู้ (Supply of Loanable Funds)

อุปทานของเงินให้กู้ยืมมี 2 แหล่งด้วยกัน ได้แก่ เงินออม และการเพิ่มขึ้นของปริมาณเงิน อันได้แก่ การขยายสินเชื่อของระบบธนาคารเข้าสู่ตลาดสินเชื่อ ดังนั้น การวิเคราะห์ของทฤษฎีนี้จึงเป็นลักษณะของ “Flow Concept” ส่วนทางด้านอุปสงค์ของเงินขอกู้ยืม ที่สำคัญได้แก่ การลงทุนและการถือเงินไว้เฉยๆ โดยที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ (วเรศ อุปปาดิก,2531)

2. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลสินเชื่อ วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์สินเชื่อเพื่อกำหนดความสามารถและความพร้อม ที่ผู้กู้ยืมจะจ่ายคืนเงินที่กู้ยืมตามเงื่อนไขสัญญาธนาคารจำเป็นต้องกำหนดขนาดความเสี่ยงภัยที่ธนาคารจะยอมรับในแต่ละกรณีตลอดจนวงเงินสินเชื่อที่จะ ให้กู้เมื่อคำนึงถึงความเสี่ยงภัยที่จะเกิดขึ้น ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงจึงต้องนำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มา ทำการวิเคราะห์เพื่อให้สินเชื่อหรือไม่เทคนิคที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพได้แก่การวิเคราะห์ 6Cs หรือ5Ps เป็นต้น (ชนินทร์ พิทยาวิวิธ , 2547)

3. แนวคิดทฤษฎีแห่งการแสวงหากำไรสูงสุด ชมเพลิน จันท์เรืองเพ็ญ (2535) ธนาคารพาณิชย์เป็นธุรกิจหนึ่งที่แสวงหากำไรสูงสุด (Maximize Profit) เหมือนธุรกิจทั่วไป แม้ว่าธนาคารพาณิชย์จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดก็ทั้งต้องคำนึงถึงสวัสดิภาพของสังคม (Social Welfare) แต่กำไรก็เป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญของการลงทุนในการดำเนินงาน ของธนาคารพาณิชย์ ดังนั้น การจัดการในการถือครองสินทรัพย์และ หนี้สินให้อยู่ในจุดที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งสำคัญ

ส่วนที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณัฐธิดา อรรถทิพพหลคุณ (2559) ศึกษาถึงปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่ออุปโภคบริโภคส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งประกอบด้วยปริมาณสินเชื่ออุปโภคบริโภคส่วนบุคคลรวม ปริมาณสินเชื่อเพื่อการจัดหาที่อยู่อาศัย ปริมาณสินเชื่อเพื่อซื้อหรือเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์ และปริมาณสินเชื่อเพื่อการใช้งานส่วนบุคคลอื่น ๆ โดยพิจารณาถึงรูปแบบความสัมพันธ์ที่มีต่ออัตราส่วนเงินให้สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ผลผลิตมวลรวมประชาชาติที่แท้จริง ดัชนีราคาที่อยู่อาศัย อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยนโยบาย อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝาก และอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง โดยอาศัยข้อมูลตั้งแต่ปีพ.ศ. 2543 ถึงปี พ.ศ.2559 และวิธีประมาณการแบบ Co-integration test ผลการศึกษาพบว่า ทั้งปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลรวม สินเชื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อรถยนต์และรถจักรยานยนต์ และสินเชื่อเพื่อการใช้งานส่วนบุคคลอื่น ๆ ต่างมีความสัมพันธ์กับผลผลิตมวลรวมประชาชาติและอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อเงินฝากในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับอัตราเงินเฟ้ออย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่มีเพียงปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลรวมและปริมาณสินเชื่อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งมีรูปแบบความสัมพันธ์ที่เป็นไปในทิศทางตรงข้ามกัน นอกจากนี้ ยังพบว่า ปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลรวมและปริมาณสินเชื่อเพื่อการจัดหาที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงและดัชนีราคาที่อยู่อาศัย และมีความสัมพันธ์ที่เป็นไปในทิศทางตรงข้ามกับอัตราดอกเบี้ยนโยบายอย่างมีนัยสำคัญ

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดิ อุดรธานี

4. การดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ใช้ข้อมูลปริมาณสินเชื่อเคหะ ของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดิ อุดรธานี การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบบ อนุกรมเวลา (Time Series Data) เป็นรายไตรมาส ระยะเวลารวมทั้งสิ้น 10 ปี เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2551 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2560 รวม 40 ไตรมาส

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเช่นการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยพิจารณาจากสถิติเชิงพรรณนา(Descriptive analysis) และการศึกษาความสัมพันธ์โดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple regression) รูปแบบของสมการถดถอยเชิงซ้อนที่ใช้คือ

$$HLN = \alpha + \beta_1MRR + \beta_2NPL + \beta_3UNEM + \beta_4INF + \beta_5GDP + \beta_6BR + \epsilon$$

ตัวแปรการศึกษา

- HLN = ปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดิ อุดรธานี (ล้านบาท)
- MRR = อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายย่อยชั้นดีของธนาคารออมสิน (ร้อยละ)
- NPLs = ปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดิ อุดรธานี (ล้านบาท)

UNEM = อัตราว่างงานของประชากรในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี (ร้อยละ)

INF = อัตราเงินเฟ้อ(ร้อยละ)

GDP = ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (ล้านบาท)

BR = จำนวนสาขาของธนาคารออมสินในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี(สาขา)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เก็บข้อมูลข้อมูล ในฐานะข้อมูล ในระบบงานสืบเชื่อบน Website ของธนาคารออมสิน, รายงานประจำเดือน, ทะเบียนคุมสินเชื่อต่างๆ,Website สำนักงานสถิติแห่งชาติ,Website สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) บรรยายถึงประวัติความเป็นมาของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลดส์ธานี อุดรธานี และการวิเคราะห์ข้อมูลในการพิจารณาสินเชื่อ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ในรูปแบบของสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) โดยการตั้งสมมติฐานหลักและสมมติฐานรอง กำหนดระดับนัยสำคัญ ที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเท่ากับ 5% แล้วนำผลการวิเคราะห์มาตรวจสอบสมมติฐาน สรุป และอธิบายความสัมพันธ์ขั้นต้นดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์

ขั้นตอนที่ 3 สร้างสมการถดถอยเชิงซ้อนแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปร

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบปัญหาความแปรปรวนไม่คงที่ของความคลาดเคลื่อน(Heteroskedasticity) เพื่อทดสอบปัญหาความแปรปรวนไม่คงที่ของความคลาดเคลื่อน

ขั้นตอนที่ 5 ตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์กันเองของความคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) เพื่อทดสอบปัญหาความสัมพันธ์กันเองของความคลาดเคลื่อน

ขั้นตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐานของค่าสัมประสิทธิ์ในสมการถดถอย

ขั้นตอนที่ 7 เขียนรายงานผลของสมการถดถอยในรูปแบบสมการ

5. ผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา

	HLN	MRR	NPLS	UNEM	INF	GDP	BR
Mean	79.25091	6.5625	11.46091	1.126491	1.915909	3011555	15.15909
Median	37.945	6.5	7.535	0.769355	2.2	3049414	16.5
Maximum	224.47	7.5	36.35	4.192585	5.5	3872295	18
Minimum	0.2	6	0	0.042487	-0.9	2187394	12
Std. Dev.	84.35919	0.421532	10.25553	0.95526	1.935464	509635.3	2.381549

ปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลดส์ธานี อุดรธานี มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 79.25091 ล้านบาท ค่ามัธยฐาน 37.945 ล้านบาท ค่าสูงสุด ที่ 224.47 ล้านบาท มีค่าต่ำสุดที่ 0.2 ล้านบาท และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 84.35919

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์

	HLN	MRR	NPLS	UNEM	INF	GDP	BR
HLN	1	0.744304	0.563885	-0.44103	-0.57701	0.910293	0.80015
MRR		1	0.420799	-0.29782	-0.10315	0.618834	0.499506
NPLS			1	-0.4043	-0.19994	0.717533	0.720948
UNEM				1	0.156262	-0.561987	-0.66741
INF					1	-0.427128	-0.34869
GDP						1	0.940344
BR							1

จากตารางเมตริกซ์สหสัมพันธ์ (Correlation matrix) พบว่ามีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง แสดงถึงปัญหา Multicollinearity จึงตัวตัวแปรบางตัวที่มีความสัมพันธ์กันสูงออกเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงได้ทำการตัดตัวแปร ออก 1 ตัว คือ BR และทำการทดสอบอีกครั้ง ได้ผลดังนี้

	HLN	MRR	NPLS	UNEM	INF	GDP
HLN	1	0.744304	0.563885	-0.44103	-0.57701	0.9102925
MRR		1	0.420799	-0.29782	-0.10315	0.6188341
NPLS			1	-0.4043	-0.19994	7.18E-01
UNEM				1	0.156262	-5.62E-01
INF					1	-0.427128
GDP						1

ขั้นตอนที่ 3 สร้างสมการถดถอยเชิงซ้อนแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรในรูปแบบสมการดังนี้

$$HLN = \alpha + \beta_1 MRR + \beta_2 NPL + \beta_3 UNEM + \beta_4 INF + \beta_5 GDP + \epsilon$$

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบปัญหาความแปรปรวนไม่คงที่ของความคลาดเคลื่อน (Heteroskedasticity) จากการทดสอบปัญหาความแปรปรวนไม่คงที่ของความคลาดเคลื่อน (Heteroskedasticity) พบว่าค่า Prob มีค่าเท่ากับ 0.9892 มีค่ามากกว่า 0.05 ทำให้ต้องปฏิเสธ สมมติฐานรอง (H1) หรือกล่าวคือ ยอมรับสมมติฐานรอง (H0) จึงสรุปได้ว่า ไม่พบปัญหาเรื่องความแปรปรวนไม่คงที่ของความคลาดเคลื่อน (Heteroskedasticity)

ขั้นตอนที่ 5 การตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์กันเองของความคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว เนื่องจากค่า Prob มีค่าเท่ากับ 0.0587 ซึ่งมากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานรอง (H1) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ยอมรับสมมติฐานรอง (H0) จึงสรุปได้ว่า ไม่พบปัญหาเรื่อง Autocorrelation

ขั้นตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐานของค่าสัมประสิทธิ์ในสมการถดถอย

$$HLN = \alpha + \beta_1 MRR + \beta_2 NPL + \beta_3 UNEM + \beta_4 INF + \beta_5 GDP + \epsilon$$

จากข้อมูลการทดสอบสมมติฐานของสัมประสิทธิ์ค่าคงที่ α มีค่าไม่แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 5 %

การทดสอบสมมติฐานของสัมประสิทธิ์ค่าความชัน β_1 จากค่า Prob มีค่าเท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงสรุปได้ว่า อัตราดอกเบี้ยลูกหนี้รายย่อยชั้นดีมีความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อเคหะธนาคารออมสินสาขาเทศบาล ไลต์สนาดี อุดรธานี β_1 ค่าเท่ากับ 72.03591 และค่าของ β_1 นี้มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ 5% หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ถ้า อัตราดอกเบี้ยลูกหนี้รายย่อยชั้นดีเปลี่ยนไป 1 % จะทำให้ปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาล ไลต์สนาดี อุดรธานี เปลี่ยนไปที่ 72.03591 หน่วย ในทิศทางเดียวกัน

การทดสอบสมมติฐานของสัมประสิทธิ์ค่าความชัน β_2 จากค่า Prob มีค่าเท่ากับ 0.0351 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงสรุปได้ว่า β_2 ค่าเท่ากับ -0.859561 และค่าของ β_2 นี้มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ 5% หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ถ้า ปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของ ธนาคารออมสินสาขาเทศบาล ไลต์สนาดี อุดรธานี เปลี่ยนไป 1 บาท ปริมาณสินเชื่อเคหะธนาคารออมสินสาขาเทศบาล ไลต์สนาดี อุดรธานี เปลี่ยนไป ที่ 0.859561 หน่วย ในทิศทางตรงกันข้าม

การทดสอบสมมติฐานของสัมประสิทธิ์ค่าความชัน β_3 จากค่า Prob มีค่าเท่ากับ 0.3007 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 กล่าวคืออัตราว่างงานของประชากรในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อเคหะธนาคารออมสินสาขาเทศบาล ไลต์สนาดี อุดรธานี

การทดสอบสมมติฐานของสัมประสิทธิ์ค่าความชัน β_4 จากค่า Prob มีค่าเท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงสรุปได้ว่า อัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์กับ ปริมาณสินเชื่อเคหะธนาคารออมสินสาขาเทศบาล ไลต์สนาดี อุดรธานี β_4 ค่าเท่ากับ -12.34510 และค่าของ β_4 นี้มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ 5% หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ถ้า อัตราเงินเฟ้อ เปลี่ยนไป 1 % จะทำให้ปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาล ไลต์สนาดี อุดรธานี เปลี่ยนไปที่ 12.34510 หน่วย ในทิศทางตรงกันข้าม

การทดสอบสมมติฐานของสัมประสิทธิ์ค่าความชัน β_5 จากค่า Prob มีค่าเท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงสรุปได้ว่า ผลัดกันทั้งหมดรวมภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อเคหะธนาคารออมสินสาขาเทศบาล ไลต์สนาดี อุดรธานี β_5 ค่าเท่ากับ 0.000110 และค่าของ β_5 นี้มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ 5% หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ถ้า ผลัดกันทั้งหมดรวมภายในประเทศเปลี่ยนแปลงไป 1 ล้านบาท จะทำให้ปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาล ไลต์สนาดี อุดรธานี เปลี่ยนไปที่ 0.000110 หน่วย ในทิศทางเดียวกัน

ขั้นตอนที่ 7 การเขียนรายงานผลของสมการถดถอยในรูปแบบสมการ

$$HLN = -695.7290 + 72.03591 * MRR - 0.859561 * NPL + 3.707894 UNEM - 12.34510 * INF + 0.000110 * GDP + E$$

$$(0.000) \quad (0.0000) \quad (0.0351) \quad (0.3007) \quad (0.0000) \quad (0.0000)$$

จากการศึกษาพบว่าค่า R – Squared = 0.959374 ซึ่งแสดงว่าแบบจำลองนี้สามารถอธิบาย ตัวแปรตามได้ ร้อยละ 0.954029

หมายเหตุ ตัวเลขที่อยู่ในวงเล็บ หมายถึง ค่า Prob* หมายถึง ค่า Prob มีค่าน้อยกว่า 0.05 คือมีค่า ต่างจาก ศูนย์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 5 %

6. การอภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งกระทบต่อปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาล ไลต์สนาดี อุดรธานี พบว่า อัตราดอกเบี้ยลูกหนี้รายย่อยชั้นดีของธนาคารออมสิน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อ

เคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดี อุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยเมื่ออัตราดอกเบี้ยถูกหนี้ยำยขึ้นดัชนีของธนาคารออมสินเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดี อุดรธานีเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ยืม ซึ่งเส้นอุปสงค์และอุปทานของเงินกู้ยืมจะเป็นตัวกำหนดระดับอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพ โดยจะเกิดขึ้น ณ จุดตัดของเส้นอุปสงค์ต่อเงินกู้และอุปทานของเงินกู้และอัตราดอกเบี้ยจะเป็นอัตราที่เหมาะสมที่เกิดจากการให้กู้ในช่วงระยะเวลาหนึ่งซึ่งจุดนี้จะแสดงปริมาณอุปสงค์เท่ากับอุปทาน ซึ่งการที่อัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อที่เพิ่มขึ้นตามนั้น เป็นเพราะปริมาณอุปสงค์สินเชื่อที่เพิ่มขึ้นนั่นเอง

ปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดี อุดรธานี มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดี อุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยเมื่อปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดี อุดรธานี เพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะทำให้ปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดี อุดรธานี ลดลง 0.859561 ล้านบาท ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้และเป็นไปตามทฤษฎีหลักการของการแสวงหากำไรสูงสุด (Profit Maximization) มีอุปทานในการกำหนดการให้ สินเชื่อ คือธนาคารจะต้อง ปรับตัวให้เหมาะสมอยู่ตลอดเวลา ทั้งการถือครองสินทรัพย์และหนี้สิน เพื่อให้สอดคล้องกับ สภาพการณ์ทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง การเพิ่มขึ้นของปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้นั้นส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับกำไรของธนาคาร เนื่องจากธนาคารต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการติดตาม และธนาคารยังต้องกันเงินสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้ธนาคารมีกำไรลดลง

อัตราเงินเฟ้อ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดี อุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยเมื่ออัตราเงินเฟ้อ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดี อุดรธานี ลดลง 12.34510 ล้านบาท สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐธิดา อัดถทิพพลคุณ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่กำหนดปริมาณสินเชื่ออุปโภคบริโภคส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ โดยการรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543-2559 พบว่า ปริมาณสินเชื่ออุปโภคบริโภคส่วนบุคคลรวมปริมาณสินเชื่อที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราเงินเฟ้ออย่างมีนัยสำคัญ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดี อุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยเมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ เพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะทำให้ปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดี อุดรธานีเพิ่มขึ้น 0.000110 ล้านบาท สอดคล้องกับทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ยืม ที่ว่ารายได้เป็นตัวกำหนดอุปทานของเงิน เพราะรายได้มีความโน้มเอียงในการออม

ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดี อุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ อัตราว่างงานของประชากรในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี (UNEM) จากผลการวิเคราะห์ออกมา นั้นพบว่า อัตราว่างงานของประชากรในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดี อุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หรือกล่าวคือไม่ว่าจะมีการว่างงานในพื้นที่จังหวัดอุดรธานีจำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลง ก็จะไม่ส่งผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดี อุดรธานี

7. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสิน สาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดิ อุดรธานี ในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้ คือ อัตราดอกเบี้ยลูกหนี้รายย่อยชั้นดีของธนาคารออมสิน (MRR) และผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ปัจจัยปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดิ อุดรธานี (NPLs) และ อัตราเงินเฟ้อ (INF) มีความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดิ อุดรธานี ในทิศทางตรงกันข้าม อย่างมีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้

ในส่วนปัจจัยอัตราว่างงานของประชากรในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี (UNEM) นั้นจากผลการศึกษาพบว่าไม่มีผลกระทบต่อปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดิ อุดรธานี

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งนี้

1. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกหนี้รายย่อยชั้นดี มีความสัมพันธ์กับปริมาณสินเชื่อของธนาคารออมสินสาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดิ อุดรธานี ในทิศทางเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าธนาคารออมสิน ควรวางแผน กำหนด นโยบายการปล่อยสินเชื่อให้เหมาะสม รวมถึงทำการวิเคราะห์กลุ่มลูกค้าเพื่อจัดสรรอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้เหมาะสม เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยแต่ละตัว และแต่ละธนาคารมีอัตราต้นทุนและผลตอบแทน แตกต่างกันไป เพื่อผลประโยชน์สูงสุด นำมาซึ่ง Maximize Profit ให้กับธนาคาร

2. ปริมาณสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายรายได้มีผลต่อปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสิน สาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดิ อุดรธานีในทิศทางตรงกันข้าม ดังนั้นธนาคารควรกำหนดนโยบายการปล่อยสินเชื่อ โดยคำนึงถึงสภาพเศรษฐกิจ และกำหนดนโยบายการอนุมัติสินเชื่อให้ระมัดระวังมากขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดหนี้มีปัญหา

3. ในส่วนอัตราเงินเฟ้อและผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศนั้น มีผลต่อปริมาณสินเชื่อเคหะ ของธนาคารออมสิน ดังนั้นในการกำหนดเป้าหมายการเติบโตด้านสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสินนั้น ธนาคารควรศึกษาถึงแนวโน้มของภาวะเศรษฐกิจแล้วกำหนดเป้าหมายให้เหมาะสมกับปริมาณการเติบโตทางเศรษฐกิจ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

1. ควรเพิ่มตัวแปรอิสระในการศึกษาเพิ่มขึ้นหรือหลากหลายมากกว่าเดิม เช่น ปริมาณสินเชื่อรวมของธนาคารออมสิน ให้ครอบคลุมถึง ปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณสินเชื่อเคหะของธนาคารออมสิน สาขาเทศบาลโกโกลัดสนาดิ อุดรธานี

2. ศึกษาปริมาณการให้สินเชื่อของธนาคารอื่นเพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานที่ผ่านมา โดยนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนกลยุทธ์และนโยบายการให้สินเชื่อ สร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน การให้บริการที่ดีตรงตามความต้องการของลูกค้า เพื่อสร้างความจงรักภักดีให้กับธนาคาร

เอกสารอ้างอิง

ธนาคารออมสิน. (2561). รายงานประจำปี. สืบค้นจาก www.gsb.or.th

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2561). อัตราการว่างงาน. สืบค้นจาก www.nso.go.th

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ข้อมูลบัญชีประชาชาติ. สืบค้นจาก www.nesdb.go.th

วเรศ อุปปาดิก. (2541). เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชนินทร์ พิทยาวิรัช. (2547). การบริหารสินเชื่อสถาบันการเงินครบวงจร. กรุงเทพมหานคร: อักษร โสภณ.

ชมเพลิน จันทร์เรืองเพ็ญ. (2535). เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ณัฐธิดา อรรถทิพพลคุณ. 2559. ปัจจัยกำหนดปริมาณสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).